

BONES PRÀCTIQUES EN RELACIÓ A QUIRÒPTERS

Les ratapinyades (quiròpters) són un dels grups faunístics amb una regressió més marcada des dels anys cinquanta. Probablement, els motius han estat els insecticides i les molèsties i alteracions en les coves on es refugien. A casa nostra, no hi ha estudis quantitius, però a Anglaterra s'ha documentat un descens del 98% de les ratapinyades de ferradura, que han desaparegut de Bèlgica per complet o han quedat reduïdes a un 20% a França.

En general, l'actitud dels espeleòlegs és respectuosa, i de fet poden contribuir a la conservació d'aquest grup faunístic, ja que les seves visites a les cavitats poden aportar la informació imprescindible per a conservar-los. A la web <http://www.caib.es/sacmicrofront/archivopub.do?ctrl=MCRST272ZI193577&id=193577> d'espècies és disponible una fitxa de prospecció de coves, que constitueix una bona aportació als programes de conservació.

La tolerància d'aquests animals a la presència humana és escassa, fins i tot a molèsties que podríem creure irrellevants. Tothom entén que no es pot fer foc a una cova on hi hagi ratapinyades, o apedregar-les, però fins i tot comportaments ben acurats les poden posar en perill. Fa poc, uns científics que penetraren a una cova per comptar les poblacions hivernants de quiròpters hi deixaren càmeres automàtiques. Tot i que els animals no havien estat tocats, i les molèsties per renou i llum varen ser mínimes, començaren a moure's i volar hores més tard de que els científics abandonassin la cova, i varen estar actius vuit hores, la qual cosa a l'hivern és molt negativa i incrementa la mortalitat.

Les èpoques crítiques són d'abril a juliol (cria) i de novembre a març (hibernada). En aquest darrer període, les molèsties són especialment nocives, ja que els animals entren en activitat, consumeixen les reserves de greix, i poden morir abans de l'estiu.

Per tant, es recomana:

- **No molestar mai una ratapinyada, no fer-la volar, no il·luminar-la directament i, sobre tot, no tocar-la.**
- **No fotografiar-la en època de cria ni d'hivernada.**
- **Extremar les precaucions en el cas de grups de quiròpters.**
- **Abandonar tan prest com sigui possible, en silenci i la il·luminació reduïda al mínim i dirigida a terra les sales de la cova on hi hagi grups de ratapinyades.**
- **Avisar, per telèfon o correu, de l'observació al SPE (especies@dgcapea.caib.es, 971784956)**

Quiròpters i riscos sanitaris

Els quiròpters son reservoris de diferents virus, alguns dels quals poden tenir efectes sobre la salut humana. **MAI HAN DE SER MANIPULATS** per persones no expertes, i en tot cas s'ha de fer amb guants i mascareta.

En haver visitat una cova amb quiròpters, cal desinfectar el material utilitzat a la visita (cordes, botes, roba) amb hipoclorit sòdic al 0,5% (una part de lleixiu domèstic -Cl actiu al 5%- per nou d'aigua). Aquesta pràctica és especialment recomanable si es troba un animal mort, el qual pot ser recollit sense entrar en contacte amb la pell, i lliurat en un recipient hermètic al COFIB.

Si cal transitar sobre una zona de guano (la qual cosa, en principi, no és recomanable), cal evitar sempre el contacte amb la pell, i desinfectar el material com s'ha descrit, o amb sabó pur.

Per a més informació:

<http://www.espeleo.com/cientifica/conserva/conserv.htm>